ПЛАЧ РАБА

Ну для чого руки мені,
як не маю чого робити?
Ну для чого ноги мені,
як не маю землі ходити?
Ну для чого мені голова,
коли думи у ній немає?
Ну для чого мені права –
раб на право права не має!

Була віра – веселий грім.
Був Перун – моя віра в нім.

Накричали ворони страшні,
наячали лебеді мені,
що немає більше Перуна,
що у цьому не моя вина,
бо відроду вільних рук не мав,
бо в руках я списа не тримав;
не шукали ноги стремена;
не пролив кривавого вина
на столи шовкової трави.

Будьте тричі перекляті ви!

4
Ой глядіть, наврочите
ще біди!
Чи пропасти хочете,
лебеді!
Час такий невірний –
знайте!

Плакати невільно –
кайтесь!

5

Вставай, воскова Чайчихо,
пощо тобі, бабо, мари?
Тіло болить і руки –
таж ми хліборобів рід!
Сьогодні в селі субота.
В хатах пахне опара,
сходяться внуки і правнуки –
в’язальниці й косарі…
Через село простяглася
до тебе черга, Чайчихо!
…Виносять дубове віко
у чорних, мов кров, хрестах…
Тобі на стогуни видно.
Чого ж тоді, бабо, тихо?
Чом слово твоє скували
на вічні віки вуста?
А те, що колись раділо,
лишили на лаві білій;
а те, що сміялось, гнівилось –
опало дощами слив…
Вставай, воскова Чайчихо,
щоб люди плакати сміли,
щоб слово твоє, Чайчихо,
на цвинтар не понесли!

6

Ой глядіть, наврочите
ще біди!
Чи пропасти хочете,
лебеді!
Час такий невірний –

знайте!
Плакати невільно –
кайтесь!

ЕПІЛОГ

Нових часів – нові скрижалі.
Приспіть дитиною жагу…

У сплячці ящірки лежали
в його зеленому моху.
Наснилось їм далеке літо:
– Мерщій покинь хвоста! Покинь! –
де трави пахнуть соковито,
де сохне солоно полин;
де в небі плаває шуліка,
сховавши хижі пазурі;
де тиша мудра і велика
летить в одвічній з часом грі…
У сплячці ящірки лежали.
Їм снились лементи погонь.

Вони не виповзуть
ножами
на захист
ідола свого!
1964